

Het plein voor het gemeentehuis, met het dakuitsysteem eronder, is een mooi visitekaartje voor de gemeente

Nieuw retentiedak voor gemeentehuis Purmerend bevat slimme technologie van groenbedrijf

‘De wateroverlast bewees echter direct de noodzaak van dit project’

Wateroverlast is een groeiend probleem in stedelijke gebieden. Zeker in Nederland, waar extreme regenval steeds vaker voorkomt, worden slimme oplossingen noodzakelijk. Voor de gemeente Purmerend vormde dit de aanleiding om een retentiedak van ruim 3500 vierkante meter aan te leggen boven op de nieuwe parkeergarage van het stadhuis. Het project, uitgevoerd door De Enk Groen & Golf, werd afgelopen juli opgeleverd na maanden van intensief werk en uitdagende weersomstandigheden.

Auteur: Fleur Dil

Afgelopen herfst en winter had Nederland te maken met uitzonderlijk veel regenval. In Noord-Holland misschien nog wel meer dan elders en dat leverde lastige omstandigheden op bij de realisatie van het project. ‘Het was echt een uitdaging om het water van het dak af te krijgen,’ vertelt Rob Scholten, werkvoorbereider bij De Enk Groen & Golf. De wateroverlast bewees echter direct de noodzaak van dit project. ‘Een retentiedak biedt de ideale oplossing voor het bergen van grote hoeveelheden water.’

‘Dankzij de capillaire werking van de retentiekragen wordt de beplanting bovendien van water voorzien’

uitdagingen met zich mee. ‘We werkten in een drukke omgeving die zo min mogelijk hinder mocht ondervinden van onze werkzaamheden. Zo moest de nabijgelegen bushalte altijd bereikbaar blijven voor bezoekers. Dat vergde een zorgvuldige planning en omgevingsmanagement.’

Design en duurzaamheid hand in hand

Het plein boven op de ondergrondse parkeergarage, ontworpen door landschapsarchitectenbureau Karres en Brands, heeft als doel een groene en aantrekkelijke toegang te creëren tot het gemeentehuis. ‘Omdat het terrein gelijkvloers is, merk je niet dat je op een parkeergarage staat, of over een retentiedak loopt,’ legt Scholten uit. Zowel het beplantingsplan als het ontwerp van de bestrating is van de hand van de architect en uitgevoerd door De Enk Groen & Golf. ‘In het straatwerk is op subtiele wijze een stramien verwerkt dat symbolisch aansluit bij de omgeving,’ vertelt Scholten. ‘Dit verwijst naar de patronen van de ruilverkaveling, kenmerkend voor dit gebied. Dit getuigt van echt vakmanschap.’ Het plein is ruim opgezet met voldoende bestrating om de vele bezoekers naar het gemeentehuis te kunnen verwelkomen. In combinatie met de grote plantvakken met een diversiteit aan beplanting, bomen en bankjes is een parkachtige sfeer gecreëerd. ‘Het is openbaar toegankelijk gebied voor bewoners en een mooi visitekaartje voor de gemeente.’

Bomen

In de beplanting is flink geïnvesteerd. Zo is bij boomkwekerij ebben door De Enk, samen met de architect en de gemeente, een mix van maar liefst 22 hoogstam- en meerstammige bomen geselecteerd. Deze bomen staan in een speciaal daktuinsubstraat van 70 centimeter dat rekening houdt met de beperkte ruimte en het gewicht. ‘We moesten een nauwkeurige berekening maken om de belastbaarheid van het dak te kunnen bepalen,’ zegt Scholten. ‘Gelukkig kan het dak het gewicht van de vele bomen dragen, die van grote toegevoegde waarde zijn voor de groene beleving en verkoeling van het plein.’

De Enk, dat de aankomende vier jaar ook

verantwoordelijk is voor het onderhoud, zal de handen nog flink uit de mouwen moeten steken. Wekelijkse controles zorgen ervoor dat plantvakken schoon blijven en kolken niet verstopt raken. ‘Er liggen ruim dertig kolken op het dak en nog eens twintig eromheen. Die moeten schoon blijven, zeker gezien de nabijgelegen platanen die veel blad verliezen,’ zegt Scholten.

Digitaal informatiebord

Een van de opvallende aspecten van het project is de manier waarop bewoners en bezoekers betrokken worden bij het retentiedak. Op een digitaal informatiebord met display kunnen voorbijgangers direct zien hoeveel water het dak op dat moment vasthoudt. ‘We hebben in het retentiedak sensoren geplaatst die meten hoeveel water er in de schacht staat,’ legt Scholten uit. ‘Die gegevens worden direct uitgelezen en weergegeven op het bord.’

De Enk Groen & Golf scoorde niet alleen hoog op kwaliteit bij de aanbesteding, maar maakte ook indruk met het plan van aanpak. Het digitale bord speelde daarin een belangrijke rol, waarmee educatie en bewustwording in het plan werden geïntegreerd. ‘Het is een mooie manier om mensen bewust te maken van wat er gebeurt,’ vervolgt Scholten. ‘Zo begrijpen ze de werkelijke impact van het systeem en waarom zo’n retentiedak nodig is.’

Het project is inmiddels succesvol afgerond en het plein ligt er prachtig bij. ‘Zowel de bewoners als de gemeente zijn zeer tevreden,’ vertelt Scholten. Het retentiedak past ook naadloos binnen het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Purmerend dat gericht is op waterberging en klimaatadaptatie. ‘Het mooiste is dat je niets merkt van de techniek eronder, maar wel geniet van een prachtig vergroend plein.’

Rob Scholten

Slimme technologie

Het daktuinsysteem, dat door De Enk Groen & Golf in samenwerking met hun partner Optigruen werd ontworpen en uitgevoerd, kan maar liefst ruim 400.000 liter water bergen. Naar de nieuwste maatstaven maakt het retentiedak gebruik van slimme technologieën, waaronder een *smart flow control*. Dit systeem staat in verbinding met een weerstation dat piekbuien kan voorspellen. Wanneer zware regen wordt verwacht, kan het dak alvast ruimte maken door water gecontroleerd af te voeren naar het riool. Hierdoor wordt overbelasting van het rioolstelsel voorkomen en blijven straten droog. ‘Dankzij de capillaire werking van de retentiekragen wordt de beplanting bovendien van water voorzien,’ legt Scholten uit. ‘Dat betekent minder sproeien in de zomer en een duurzame omgang met water.’

Het ontwerpproces moest tot in de kleinste details worden uitgewerkt. ‘Denk bijvoorbeeld aan de plaatsing van de riolering en putafdekkingen.’ Daarbij bracht de uitvoering, naast de overlast van regen, de nodige logistieke

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!